

Examen AA

Externe Verslaggeving II

DATUM: 05 januari 2016
TIJD: 13.30 – 16.30 uur

Dit examen is bestemd voor studenten van de NBA Beroepsopleiding AA.

Belangrijke informatie:

- Dit examen bestaat uit 3 opgaven (19 pagina's inclusief voorblad en bijlagen). Controleer of dit examen compleet is!
- Lees de case en de vragen eerst rustig door voordat u antwoord geeft.
- Schrijf duidelijk en gebruik een zwart- of blauw schrijvende pen! Geef duidelijk aan welk antwoord bij welke vraag hoort.
- Vermeld uw naam op het uitwerkingenpapier en nummer de pagina's.
- Motiveer steeds uw antwoord. Aan onvoldoende gemotiveerde antwoorden worden geen punten toegekend.
- Geef niet meer antwoorden dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld drie redenen worden gevraagd en u geeft er meer dan drie, dan worden alleen de eerste drie gegeven antwoorden beoordeeld.

Hulpmiddelen:

- Toegestane hulpmiddelen:
  - Niet-programmeerbare rekenmachine
  - Handboek Jaarrekening van Ernst & Young, Deloitte of KPMG

Veel succes toegewenst!

Tijdsindicatie:		
Opgave 1	40 minuten	22 punten
Opgave 2	50 minuten	28 punten
Opgave 3	90 minuten	50 punten

Opgave 1 (40 minuten; 22 punten)

Aan de jaarrekening 2014 van Wilgenhorst BV, een groothandel in professioneel vuurwerk, zijn onderstaande gegevens ontleend. Wilgenhorst stelt zijn jaarrekening op volgens de Nederlandse verslaggevingsvoorschriften.

Balans (na verwerking voorstel winstverdeling) per 31 december 2013 en 2014
(bedragen x € 1.000)

	2014	2013		2014	2013
Vaste activa			Eigen vermogen		
Goodwill	100	---	Aandelenkapitaal	1.160	1.100
Gebouwen	1.080	900	Agio	670	480
Machines	1.755	1.200	Overige reserves	1.795	1.600
Inventaris	755	800			
Deelneming	200	---	Voorzieningen		
			Voor rechtsgeding	---	50
Vlottende activa			Langlopende schulden		
Vorraden	900	800	Leningen	280	250
Debiteuren	250	100	Leaseverplichtingen	460	200
Liquide middelen	10	500			
			Kortlopende schulden		
			Crediteuren	250	300
			Te betalen vpb	200	175
			Te betalen dividend	235	145
Totaal	5.050	4.300	Totaal	5.050	4.300

Winst-en-verliesrekening over 2014 (bedragen x € 1.000)

Netto-omzet	6.900
Kostprijs verkopen	
- voorraden	4.680
- loonkosten	740
- overige kosten	400
- afschrijvingskosten	<u>390</u>
	<u>6.210</u>
Bedrijfsresultaat	690
Rentelasten	<u>40</u>
Resultaat voor belastingen	650
Belastingen	<u>235</u>
Nettoresultaat	415

Nadere informatie

- De grondslagen gehanteerd bij de bepaling van vermogen en resultaat zijn gebaseerd op uitgaafprijs en nominale waarde.
- In- en verkopen van het vuurwerk vinden steeds plaats op rekening.
- De loonkosten en overige kosten zijn volledig in 2014 betaald.

Goodwill

Deze post betreft de op 31 december 2014 betaalde goodwill inzake de verwerving van het kapitaalbelang in Peuleyen BV. De goodwill wordt in vijf jaar met gelijke bedragen per jaar tot nihil afgeschreven.

Gebouwen

In 2014 is een nieuwe opslagloods gekocht en betaald voor € 240.000. De afschrijvingskosten op de gebouwen bedroegen € 60.000. In verband met de financiering van de aankoop van de loods is in 2014 een langlopende lening van € 180.000 afgesloten.

Machines

Het mutatieoverzicht van de machines is als volgt (bedragen x €1):

Boekwaarde per 31 december 2013	1.200.000
Investerings	850.000
Afschrijvingen	- 275.000
Bijzondere waardevermindering	- <u>20.000</u>
Boekwaarde per 31 december 2014	1.755.000

De bijzondere waardevermindering is als extra afschrijving geboekt.

In de post Investerings is een aanschaf begrepen van € 300.000 waarvan de financiering voor hetzelfde bedrag heeft plaatsgevonden via financial lease.

Inventaris

Er is per 1 januari 2014 oude inventaris afgestoten. De boekwaarde hiervan bedroeg € 40.000. De verkoopopbrengst bedroeg € 60.000. De boekwinst is verantwoord onder de afschrijvingskosten. In 2014 is voor € 50.000 nieuwe inventaris aangekocht en betaald.

Deelneming

Op 31 december 2014 is een 40%-belang verworven in Peuleyen BV. De verkrijgingsprijs bedroeg € 300.000, terwijl de fair value van dit 40%-belang op het moment van verwerving € 200.000 bedroeg. In het kader van de financiering van de aankoop van Peuleyen zijn 500 aandelen Wilgenhorst uitgegeven met een nominale waarde van € 100 per aandeel tegen een uitgiftekoers van 400%. Het restant van de aankoopprijs is in 2014 contant betaald. Wilgenhorst kwalificeert het belang in Peuleyen als deelneming die wordt gewaardeerd tegen nettovermogenswaarde.

Aandelenkapitaal

Naast de aandelenruil bij de verwerving van de deelneming zijn in 2014 nog 100 aandelen van nominaal € 100 per aandeel uitgegeven tegen een koers van 500%.

Voorziening voor rechtsgeding

De per 31 december 2013 op de balans opgenomen post Voorziening rechtsgeding heeft betrekking op een claim van een afnemer. Een partij vuurwerk bleek bij het afsteken ervan kwalitatief ver onder de maat en leverde daardoor niet het bedoelde resultaat op. Hoewel Wilgenhorst van mening is dat er iets mis moet zijn gegaan *nadat* zij het vuurwerk heeft geleverd, heeft de rechter Wilgenhorst in april 2014 in het ongelijk gesteld. Wilgenhorst heeft in mei 2014 aan de afnemer een schadevergoeding betaald van € 40.000. Het verschil met de per 31 december 2013 gevormde voorziening is opgenomen in de post Overige kosten.

Leningen

Op de langlopende schulden is € 150.000 afgelost. De rentekosten op de lening zijn geheel in 2014 betaald. Zie voor een in 2014 nieuw afgesloten lening ook de toelichting Gebouwen.

Leaseverplichtingen

In 2014 is aan leasetermijnen een bedrag betaald van € 45.000, waarvan € 5.000 aan interest. Zie voor een in 2014 nieuw afgesloten leasecontract ook de toelichting Machines.

Winstverdeling

De directie stelt voor om de winst over 2014 als volgt te verdelen: € 220.000 uit te keren als dividend en € 195.000 toe te voegen aan de overige reserves.

Vraag 1 (3 punten)

Noem drie functies van het kasstroomoverzicht.

Vraag 2 (19 punten)

Stel voor Wilgenhorst het kasstroomoverzicht over 2014 op volgens de **directe** methode. Bij de opstelling moeten drie categorieën kasstromen worden onderscheiden. Toon zoveel mogelijk de onderliggende berekeningen.

Opgave 2 (50 minuten; 28 punten)

Noordkade NV gaat bij het opstellen van haar jaarrekening uit van de Nederlandse verslaggevingsvoorschriften. De onderneming heeft in haar (enkelvoudige) balans per 31 december 2014 onder meer de volgende posten opgenomen (bedragen x € 1):

Deelnemingen

Deelneming Distelveld	100%-belang	6.000.000
Deelneming Weidezoom	40%-belang	7.200.000
Deelneming Groensvoorde	15%-belang	225.000

De kapitaaldeelnames representeren de zeggenschapsverhoudingen.

Eigen vermogen

Aandelenkapitaal	3.000.000
Agio	1.500.000
Wettelijke reserve deelnemingen (in verband met ingehouden winsten deelneming Weidezoom)	1.000.000
Overige reserves	<u>6.000.000</u>
	11.500.000

Noordkade hanteert in haar jaarrekening onder meer de volgende grondslagen voor waardering en winstbepaling:

Deelnemingen worden gewaardeerd bij een deelnemingspercentage – direct én indirect via dochtermaatschappijen – van:

- meer dan 50%: tegen nettovermogenswaarde;
- 20% tot en met 50%: (wegens ontbreken van voldoende informatie ter bepaling van de nettovermogenswaarde) tegen zichtbaar eigen vermogen;
- minder dan 20%: tegen verkrijgingsprijs.

De bij verwerving van deelnemingen betaalde **goodwill** wordt, bij waardering tegen nettovermogenswaarde en zichtbaar eigen vermogen, direct ten laste van het eigen vermogen gebracht.

Aan de jaarrekeningen **2015** van de deelnemingen Weidezoom en Groensvoorde zijn de volgende gegevens ontleend (bedragen x € 1):

<i>Deelneming</i>	<i>Nominaal aandelenkapitaal</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2014</i>	<i>Resultaat 2015</i>	<i>Interimdividend betaald in 2015</i>
Weidezoom	10.000.000	18.000.000	1.500.000	800.000
Groensvoorde	2.000.000	4.000.000	600.000	200.000

Gegevens inzake aandelenruil in 2015

Op 2 januari 2015 heeft Noordkade door aandelenruil alle 60.000 nog niet in haar bezit zijnde aandelen Weidezoom verworven.

Bij de onderhandelingen is de door een externe deskundige berekende actuele waarde van het aandeel Noordkade per 2 januari 2015 gesteld op € 760 voor een aandeel van nominaal € 100. De ruilverhouding is vastgesteld op drie aandelen van € 100 nominaal Weidezoom voor één aandeel Noordkade.

Noordkade acht de fair value van de activa en passiva van Weidezoom in overeenstemming met de boekwaarde met uitzondering van het volgende:

- Een pakket aandelen Groensvoorde met een nominale waarde van € 200.000 dat door Weidezoom bij de oprichting tegen een uitgiftekoers van 100% is verkregen is gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. De fair value van dit belang komt overeen met een overeenkomstig aandeel in het zichtbaar eigen vermogen volgens de balans per 31 december 2014 van Groensvoorde.
- Een door Weidezoom opgevoerde reorganisatievoorziening is naar het oordeel van Noordkade € 500.000 te laag. Gegeven is nog dat de reorganisatie in 2015 is voltooid.

NB In deze opgave blijven belastingen buiten beschouwing.

Vraag 1 (5 punten)

Bereken de goodwill die Noordkade heeft betaald op 2 januari 2015 bij de verwerving van de aandelen Weidezoom.

Vraag 2 (2 punten)

Welke gevolgen heeft de overname op 2 januari 2015 door Noordkade van de aandelen Weidezoom **voor de waarderingsgrondslag(en)** die Noordkade vanaf die datum voor de deelnemingen Weidezoom en Groensvoorde zal hanteren?

Vraag 3 (11 punten)

Geef de journaalposten die Noordkade in haar enkelvoudige balans 2014 naar aanleiding van de aankoop van de resterende aandelen Weidezoom moet maken met betrekking tot de waardering van de deelnemingen Weidezoom en Groensvoorde. Er is bij de aankoop van Groensvoorde destijds geen goodwill betaald.

Vraag 4 (3 punten)

Bereken voor Noordkade het resultaat uit deelneming **Weidezoom** over boekjaar 2015.

Vraag 5 (3 punten)

Bereken voor Noordkade het resultaat uit deelneming **Groensvoorde** over boekjaar 2015.

Vraag 6 (4 punten)

Geef gemotiveerd aan van welke van de deelnemingen Distelveld, Weidezoom en Groensvoorde de financiële gegevens over 2015 door Noordkade moeten worden geconsolideerd in haar **geconsolideerde** jaarrekening 2015.

Opgave 3 (90 minuten inclusief lezen bijlage jaarrekening; 50 punten)

Bavaria NV (hierna: Bavaria) is een in Nederland gevestigde bierbrouwerij met vestigingen in binnen- en buitenland. Het is tevens één van de oudste familiebedrijven in Nederland; sinds 1719 brouwt de onderneming bier volgens een uniek familierecept. Daarnaast is de onderneming actief in de frisdrankensector.

Bavaria heeft over 2014 haar geconsolideerde en vennootschappelijke jaarrekening uitgebracht die zijn opgemaakt met inachtneming van de wettelijke bepalingen van Titel Boek 2 BW. Verondersteld wordt dat Bavaria hierbij ook de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving (RJ) hanteert.

Aan deze jaarrekeningen zijn een aantal onderdelen ontleend die zijn opgenomen in een bijlage bij deze opgave. Niet alle gegevens zijn nodig voor de beantwoording van de vragen over deze jaarrekening. Deze gegevens zijn slechts vermeld ter behoud van de onderlinge samenhang.

Vragen over voorraden

Vraag 1 (4 punten)

Leg uit waarom Bavaria in haar geconsolideerde winst-en-verliesrekening de post Mutatie voorraden product in bewerking en gereed product opneemt. Betrek in uw antwoord het matchingprincipe.

Vraag 2 (3 punten)

Geef voor boekjaar 2014 een zo nauwkeurig mogelijke berekening van de post Mutatie voorraden product in bewerking en gereed product ad € 2.203.000.

Vragen over kapitaalbelangen en goodwill

In **2013** heeft Bavaria, naast het reeds bestaande belang in Bavaria USA Inc., een kapitaalstorting gedaan in Habesha Breweries SC, een nieuw opgerichte brouwerij in Ethiopië. Bavaria heeft in **2014** het belang in Bavaria USA Inc. afgestoten en het belang in Habesha Breweries SC door middel van een kapitaalstorting uitgebreid tot 60,9%. Deze mutaties zijn toegelicht in 3 Financiële vaste activa. Verondersteld wordt dat de mate van zeggenschap overeenkomt met de omvang van het kapitaalbelang.

Vraag 3 (5 punten)

Geef gemotiveerd aan dat het belang in Habesha Breweries SC **eind 2013** ten minste 20% heeft bedragen.

Vraag 4 (3 punten)

Toon aan dat Bavaria de geactiveerde goodwill, betaald bij de aankoop in 2013 van het belang in Habesha Breweries, in 2014 inderdaad afschrijft volgens de door haar gehanteerde grondslagen voor de jaarrekening.

Vraag 5 (6 punten)

Leg aan de hand van de RJ uit dat Bavaria door het afschrijven van de goodwill in 2014 het matchingprincipe in dat jaar niet optimaal toepast.

Vragen over consolidatie

Vraag 6 (3 punten)

Beredeneer of niet-100% integraal geconsolideerde deelnemingen in 2013 en 2014 in totaal en per saldo een voordelig of nadelig resultaat hebben behaald.

Vraag 7 (6 punten)

Beredeneer voor de post Aandeel van derden ad € 1.254.000 in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening 2014 op welke groepsmaatschappij(en) en op welk tijdvak deze in principe betrekking heeft.

Vragen over belastingen

Vraag 8 (3 punten)

Geef in de vorm van een journaalpost aan op welke wijze Bavaria de over 2014 verschuldigde winstbelasting moet verwerken in de geconsolideerde jaarrekening 2014. Geef bij elke post aan of het een balanspost (B) of een resultaatpost (WV) betreft.

Vraag 9 (4 punten)

Beredeneer of in 2014 de gezamenlijke schuld winstbelastingen van Bavaria tezamen met haar geconsolideerde groepsmaatschappijen per saldo is toe- of afgenomen.

Veronderstel dat de in toelichting 13 Belastingen genoemde nominale belastingdruk het in Nederland toepasselijke tarief vennootschapsbelasting betreft. Tevens blijkt uit deze toelichting een verklaring voor de onderdruk in 2014.

Vraag 10 (4 punten)

Geef een verklaring voor het feit dat deze onderdruk deels voortkomt uit fiscaal verantwoorde liquidatieverliezen.

Vragen over eigen vermogen en resultaat

Bavaria neemt in haar geconsolideerde jaarrekening 2014 een overzicht van het totaalresultaat op (dit overzicht maakt geen deel uit van de jaarrekeninggegevens in de bijlage).

Vraag 11 (4 punten)

Geef **in het algemeen** een reden om, naast de winst-en-verliesrekening, een overzicht van het totaalresultaat in de geconsolideerde jaarrekening op te nemen. Betrek in uw antwoord een kenmerkend verschil tussen beide overzichten alsmede het doel van het overzicht van het totaalresultaat.

Vraag 12 (5 punten)

Stel voor Bavaria het overzicht van het totaalresultaat over boekjaar 2014 op.

-Einde examen-

Bijlage bij opgave 3 jaarrekening 2014 Bavaria

Geconsolideerde balans - Activa

per 31 december 2014

(voor winstbestemming in duizenden euro's)

		2014	2013
Vaste activa			
immateriële vaste activa	1		
goodwill		1.155	1.072
emissierechten		123	99
software		1.583	1.717
rechten intellectueel eigendom		62	125
		2.923	3.013
materiële vaste activa	2		
bedrijfsgebouwen en -terreinen		96.992	100.012
machines en installaties		77.692	76.569
andere vaste bedrijfsmiddelen		15.035	16.863
overig onroerend goed		35.161	36.947
activa in aanbouw		12.073	11.435
		236.953	241.826
financiële vaste activa	3		
niet geconsolideerde groepsmaatschappijen		12.497	8.389
andere deelnemingen	6	6	6
overige vorderingen		17.451	24.705
		29.954	33.100
Vlottende activa			
voorraden	4		
grond- en hulpstoffen		9.868	12.402
product in bewerking		4.185	4.413
gereed product		30.094	27.662
overige voorraden		3.002	3.109
		47.149	47.586
vorderingen	5		
handelsdebiteuren		97.649	104.274
vorderingen op niet geconsolideerde groepsmaatschappijen		893	199
belastingen en premies sociale zekerheid		1.171	1.381
overige vorderingen en overlopende activa		13.323	17.514
		113.036	123.368
liquide middelen	6		
		33.967	40.053
TOTAAL ACTIVA		463.982	488.946

Geconsolideerde balans - Passiva

per 31 december 2014

(voor winstbestemming in duizenden euro's)

		2014	2013
Groepsvermogen	7		
aandeel Bavaria N.V.		268.395	249.927
aandeel van derden		-	20.397
		268.395	270.324
Voorzieningen	8		
voor belastingen		8.234	10.484
overige voorzieningen		2.513	2.072
		10.747	12.556
Schulden			
langlopende schulden	9		
leningen		140	1.001
kredietinstellingen		57.001	59.005
		57.141	60.006
kortlopende schulden	10		
kortlopend deel langlopende schulden		3.339	4.036
kredietinstellingen		122	9.254
crediteuren		43.304	49.987
belastingen en premies sociale zekerheid		21.047	22.875
pensioenen		909	1.004
statiegeld- en VBR-verplichting		20.908	20.390
overige schulden en overlopende passiva		38.070	38.514
		127.699	146.060
TOTAAL PASSIVA		463.982	488.946

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2014

(in duizenden euro's)

		2014	2013
Netto-omzet	11	503.869	508.530
mutatie voorraden product in bewerking en gereed product		2.203	-955
overige bedrijfsopbrengsten		26.321	23.720
Bedrijfsopbrengsten		532.393	531.295
grond- en hulpstoffen		246.916	260.969
uitbesteed werk en andere externe kosten		156.415	157.322
lonen en salarissen	12	49.107	46.879
sociale lasten	12	12.643	11.472
afschrijvingen en amortisatie		31.939	31.002
Bedrijfskosten		497.020	507.644
Bedrijfsresultaat		35.373	23.651
rentebaten		839	1.367
rentelasten		-2.356	-2.246
Saldo van financiële baten en lasten		-1.517	-879
Resultaat voor belastingen		33.856	22.772
belastingen	13	7.164	5.455
Resultaat na belastingen		26.692	17.317
resultaat deelnemingen op niet geconsolideerde groepsmaatschappijen	14	-736	-146
aandeel van derden		-1.254	-1.647
NETTORESULTAAT		24.702	15.524

Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2014

(in duizenden euro's)

	2014	2013
Kasstroom uit operationele activiteiten		
nettoresultaat	24.702	15.524
aandeel derden	1.254	1.647
.....		
.....		
.....		
enzovoort		
Totale kasstroom uit bedrijfsoperaties	63.937	54.432
ontvangen interest	880	1.538
betaalde interest	-2.220	-2.245
betaalde winstbelasting	-6.324	-4.168
	-7.664	-4.875
Totale kasstroom uit operationele activiteiten	56.273	49.557
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	17	
investeringen in (im)materiele vaste activa	-33.092	-32.248
ontvangsten uit verkoop van materiele vaste activa	1.756	2.325
leningen verstrekt aan afnemers en betaalde		
uitbreiding in kapitaalbelangen	-25.540	-10.249
ontvangen aflossingen op leningen aan afnemers	6.326	4.905
Totale kasstroom uit investeringsactiviteiten	-50.550	-35.267

.....
 .....
 .....

enzovoort, niet van belang voor de opgave

Toelichting op de geconsolideerde balans, de geconsolideerde winst-en-verliesrekening en het geconsolideerd kasstroomoverzicht

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

Algemeen

Relatie met moedermaatschappij

De aandelen van Bavaria N.V. (structuurvennootschap, statutair gevestigd te Lieshout) zijn voor 100% in bezit van Ambrig B.V.

Toegepaste standaarden

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW. De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de onderneming. Alle financiële informatie in euro's is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Bedrijfsuitoefening in het buitenland

De activa en passiva van bedrijfsuitoefening in het buitenland worden in euro's omgerekend tegen de geldende koers per verslagdatum. De opbrengsten en kosten van buitenlandse activiteiten worden in euro's omgerekend tegen de wisselkoers op de transactiedatum.

Valutaomrekeningsverschillen worden verwerkt in de reserve omrekeningsverschillen. Als een buitenlandse activiteit geheel of gedeeltelijk wordt verkocht, wordt het betreffende bedrag uit de reserve omrekeningsverschillen overgeboekt naar de winst-en-verliesrekening.

Koersverschillen op leningen in vreemde valuta die zijn aangegaan ter afdekking van de netto-investering zijn in een buitenlandse bedrijfsuitoefening rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen.

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van Bavaria N.V. zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop een overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd waarbij het geheel van de feitelijke omstandigheden in aanmerking wordt genomen. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van Bavaria N.V. De financiële gegevens van de groepsmaatschappijen en de andere in de consolidatie betrokken rechtspersonen en vennootschappen zijn volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen en transacties. Belangen van derden in het vermogen en in het resultaat van groepsmaatschappijen zijn afzonderlijk in de geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking gebracht en hebben betrekking op het minderheidsbelang Holland Malt Holding B.V. waarin het aandeel van Bavaria 57% bedroeg. In 2014 is dit belang uitgebreid naar 100%. De resultaten van nieuw verworven groepsmaatschappijen en de andere in de consolidatie meegenomen vennootschappen worden geconsolideerd vanaf het moment dat beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Op die datum worden de activa, voorzieningen en schulden gewaardeerd tegen de reële waarden. De betaalde goodwill wordt geactiveerd en afgeschreven over de economische levensduur. De resultaten van afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie verwerkt tot het tijdstip waarop de groepsband wordt verbroken. Het resultaat bij verkoop wordt verantwoord onder resultaat deelneming.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Immateriële vaste activa

Goodwill wordt bepaald als het positieve verschil tussen de verkrijgingsprijs van de deelnemingen en het belang van de groep in de netto reële waarde van de overgenomen identificeerbare activa en de 'voorwaardelijke' verplichtingen van de overgenomen deelneming, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. Goodwill betaald bij de acquisitie van buitenlandse groepsmaatschappijen en deelnemingen wordt omgerekend tegen de koers op de transactiedatum. De geactiveerde goodwill wordt lineair afgeschreven over de geschatte economische levensduur, die is bepaald op 20 jaar. De onderneming ziet de deelneming in Habesha Breweries SC als een investering in de toekomst waardoor de economische levensduur langer zal zijn dan de wettelijke 5 jaar.

Financiële vaste activa

Deelnemingen, waarop invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden opgenomen tegen de netto-vermogenswaarde. Deze wordt berekend overeenkomstig de voor de vennootschap toegepaste waarderingsgrondslagen. Vorderingen op deelnemingen worden opgenomen voor nominale bedragen, met dien verstande dat hierop een aftrek wordt toegepast in geval van eventuele oninbaarheid. Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de onderneming echter geheel of ten dele garant staat voor de schulden van een deelneming wordt een voorziening gevormd. De voorziening wordt primair ten laste van de vorderingen op de deelneming gevormd en voor het overige gepresenteerd onder de voorzieningen. Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of duurzaam lagere bedrijfswaarde. Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld.

Minderheidsbelang derden

Het minderheidsbelang derden wordt gewaardeerd op het aandeel van derden in de nettovermogenswaarde, bepaald overeenkomstig de waarderingsgrondslagen van de onderneming.

Voorziening latente belastingen

De latente belastingverplichting wordt berekend over de verschillen tussen de commerciële en fiscale waardering van de activa en de passiva. De verplichting is opgenomen tegen het nominale tarief van 25%.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Mutatie voorraden product in bewerking en gereed product

Dit betreft de toename of afname van de voorraad product in bewerking en gereed product, op basis van historische kostprijs.

Belastingen

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen en latente belastingen. De belastingen worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen, behoudens voor zover deze betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen, in welk geval de belasting in het eigen vermogen wordt verwerkt.

Er wordt uitsluitend een latente belastingvordering opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er in de toekomst belastbare winsten beschikbaar zullen zijn die voor de realisatie van het tijdelijke verschil kunnen worden aangewend. Latente belastingvorderingen worden per iedere verslagdatum herzien en verlaagd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat het daarmee samenhangende belastingvoordeel zal worden gerealiseerd.

Toelichting op de onderscheiden posten van de geconsolideerde balans, de geconsolideerde winst-en-verliesrekening en het geconsolideerd kasstroomoverzicht

Geconsolideerde balans

1 Immateriële vaste activa

De mutaties in deze post in het boekjaar 2014 zijn samengevat in het onderstaande overzicht:

	goodwill*	emissie-rechten	software	rechten intellectueel eigendom	totaal
1 januari					
cumulatieve aanschafwaarde	1.072	99	2.613	313	4.097
cumulatieve afschrijvingen	-	-	896	188	1.084
boekwaarde 1 januari	1.072	99	1.717	125	3.013
aanschaffingen	-	24	373	-	397
afschrijvingen	61	-	507	63	631
koersresultaat	144	-	-	-	144
mutaties in de boekwaarde	83	24	-134	-63	-90
31 december					
cumulatieve aanschafwaarde	1.216	123	2.986	313	4.638
cumulatieve afschrijvingen	61	-	1.403	251	1.715
boekwaarde 31 december	1.155	123	1.583	62	2.923

* Betreft goodwill op aankoop Habesha Breweries SC

3 Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa in het boekjaar luidt als volgt:

	niet geconsolideerde groepsmaatschappijen*	andere deelnemingen	overige vorderingen	totaal
saldo per 1 januari	8.389	6	24.705	33.100
mutaties:				
resultaat deelnemingen	-736	-	-	-736
koersresultaat	1.139	-	-	1.139
kapitaalstorting	3.709	-	-	3.709
verstrekke leningen	-	-	2.457	2.457
aflossingen op leningen	-	-	-9.711	-9.711
afgestoten kapitaalbelangen**	-4	-	-	-4
saldo per 31 december	12.497	6	17.451	29.954

* Betreft Bavaria USA Inc. en Habesha Breweries SC. Het belang in Habesha Breweries is in 2014 naar 60,9% uitgebreid. Deze vennootschap wordt niet meegeconsolideerd vanwege te verwaarlozen betekenis.

** Bavaria USA Inc.

7 Groepsvermogen

Voor een toelichting op het aandeel van Bavaria N.V. in het groepsvermogen wordt verwezen naar de toelichting op het eigen vermogen in de vennootschappelijke jaarrekening.

8 Voorzieningen

De voorziening voor belastingen is reeds toegelicht onder de grondslagen van de jaarrekening. De post overige voorzieningen bestaat uit een voorziening voor jubileumuitkeringen, een voorziening ten behoeve van afvloeiing individuele medewerkers en een voorziening voor leegstaande gehuurde horecapanden.

Het verloopoverzicht van de belangrijkste voorzieningen ziet er als volgt uit:

	belastingen	overig	totaal
saldo per 1 januari	10.484	2.072	12.556
dotaties	-	1.420	1.420
onttrekkingen	2.250	979	3.229
saldo per 31 december	8.234	2.513	10.747

De voorzieningen hebben voor een bedrag van circa € 10.100.000 een langlopend karakter.

13 Belastingen

De belastingpost in de winst-en-verliesrekening kan als volgt worden verklaard:

	2014	2013
verschuldigd over lopend boekjaar	9.293	6.937
correcties van voorgaande jaren	-74	97
	9.219	7.034
mutatie uitgestelde belastingverplichtingen	-2.055	-1.579
belasting volgens winst-en-verliesrekening	7.164	5.455

De effectieve belastingdruk over 2014 bedraagt 21,2% (2013: 24,0%). De afwijking tussen de nominale en effectieve belastingdruk wordt veroorzaakt door toepassing van de innovatiebox (2014: € 0,7 miljoen, 2013: € 0,5 miljoen) en fiscaal verantwoorde liquidatieverliezen.

Toelichting op de vennootschappelijke balans en de vennootschappelijke winst-en-verliesrekening

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De vennootschappelijke jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW. Voor de algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening, de grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat, alsmede voor de toelichting op de onderscheiden activa en passiva en de resultaten wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening, voor zover hierna niet anders wordt vermeld.

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen worden opgenomen tegen de nettovermogenswaarde, berekend overeenkomstig de voor de vennootschap toegepaste waarderingsgrondslagen. Vorderingen op groepsmaatschappijen en overige vorderingen worden opgenomen voor nominale bedragen, met dien verstande dat hierop een aftrek wordt toegepast in geval van eventuele oninbaarheid. Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de onderneming echter geheel of ten dele garant staat voor de schulden van een deelneming wordt een voorziening gevormd. De voorziening wordt primair ten laste van de vorderingen op de deelneming gevormd en voor het overige gepresenteerd onder de voorzieningen. Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld.

22 Financiële vaste activa

De vennootschap neemt rechtstreeks dan wel middellijk deel in het kapitaal van:

1	Bavaria (UK) Ltd te Burton-on-Trent (Groot-Brittannië)	100%
2	Bavaria Ibérica S.A. te Barcelona (Spanje)	100%
3	Bavaria Italia s.r.l. te Turijn (Italië)	100%
4	Bavaria Overseas Breweries B.V. te Lieshout	100%
5	Bavaria Overseas Breweries (B.O.B.) II B.V. te Lieshout	100%
6	Bavaria Vastgoed B.V. te Lieshout	100%
7	Bierbrouwerij de Koningshoeven B.V. te Berkel-Enschot	100%
8	Brand Direct B.V. te Lieshout	100%
9	Brasserie Bavaria Québec Inc. te Chambly (Canada)	100%
10	Brasserie Bavaria S.A.R.L. te Mareil Marly (Frankrijk)	100%
11	Brouwershuys Moorees B.V. te Lieshout	100%
12	B.B.H. B.V. te Amsterdam	100%
13	CereX B.V. te Lieshout	100%
14	Craft Beer B.V. te Berkel-Enschot	100%
15	De Koningshoeven Holding B.V. te Berkel-Enschot	100%
16	Eaglepace Ltd te Leicester (Groot-Brittannië)	100%
17	Export Mouterij Nederland B.V. te Wageningen	100%
18	Habesha Breweries SC te Addis Abeba (Ethiopië)	61%*
19	Hexalma S.A.L. te Beiroet (Libanon)	67%
20	Holland Malt B.V. te Lieshout	100%
21	Holland Malt Holding B.V. te Lieshout	100%
22	H-West B.V. te Helmond	100%
23	Mouterij Lieshout B.V. te Lieshout	100%
24	Tapvast I B.V. te Lieshout	100%

* Deze vennootschap is niet meegeconsolideerd vanwege te verwaarlozen betekenis. In 2014 is de brouwerij nog niet operationeel.

Voor de hierboven genoemde binnenlandse 100%-deelnemingen heeft de vennootschap zich hoofdelijk aansprakelijk gesteld ex artikel 403 Titel 9 boek 2 Burgerlijk Wetboek m.u.v. Tapvast I B.V., Bavaria Overseas Breweries B.V. en Bavaria Overseas Breweries (B.O.B.) II B.V.

23 Deelnemingen in groepsmaatschappijen

Het verloop van deze post was als volgt:

	2014	2013
saldo per 1 januari	46.016	44.514
herrubricering van vorderingen lange termijn	-129	-326
herrubricering van vorderingen korte termijn	-775	-1.275
	45.112	42.913
mutaties:		
dividenduitkering	-1.985	-2.635
resultaat verslagjaar	5.647	4.877
koersresultaat	59	-43
verwerving deelneming	21.436	-
afgestoten kapitaalbelangen	-4	-
	70.265	45.112
herrubricering naar vorderingen lange termijn	1.185	129
herrubricering naar vorderingen korte termijn	755	775
saldo per 31 december	72.205	46.016

26 Eigen vermogen

	geplaatst kapitaal	wettelijke reserve	reserve om- rekenings- verschillen	reserve deel- nemingen	overige reserves	onver- deeld resultaat	totaal
saldo per 1 januari	49.822	77	-870	10.435	174.939	15.524	249.927
mutaties:							
dividenduitkering	-	-	-	-	-2.000	-5.169	-7.169
inkoop eigen aandelen naar reserves	-	-	-	-10.435	20.790	-10.355	-
resultaat 2014	-	-	-	-	-	24.702	24.702
valutakoersverschillen	-	-	1.790	-	-	-	1.790
saldo per 31 december	49.822	77	920	-	192.874	24.702	268.395